

MQ-104

March-2019

LL.B., Sem.-II

113 : LAW

(Principles of Political Science)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) તમારા જવાબના સમર્થનમાં નિર્ણિત ચુકાદાઓ ટાંકો.

1. ભારતીય બંધારણના અર્ધસમવાયતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. અર્ધસમવાયતંત્રના ફાયદા અને ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 25
અથવા
(a) ગ્રહણનો સિદ્ધાંત 15
(b) ન્યાયિક પુનરાવલોકનનો સિદ્ધાંત 10
2. બંધારણના અનુચ્છેદ 21 અન્વયે "કાયદા દ્વારા પ્રસ્થાપિત કાર્યપદ્ધતિ" એટલે શું, તે વિવિધ કેસો સાથે સમજાવો. 25
અથવા
(a) ભારતીય બંધારણ અન્વયે "નાગરીકતા". 13
(b) અનુચ્છેદ-12 અન્વયે "બીજા સત્તામંડળ"નો અર્થ. 12
3. ભારતીય બંધારણમાં મૂળભૂત અધિકારો ત્યજવાના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. 25
અથવા
(a) સત્તા વિભાજનનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 15
(b) સંસદીય લોકશાહી પદ્ધતિ વિરુદ્ધ પ્રમુખશાહી લોકશાહી પદ્ધતિ. 10
4. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે નોંધ લખો : 25
(a) સાર્વભૌમિકતા
(b) બંધારણની સર્વોચ્ચતા
(c) કાયદાના શાસનનો સિદ્ધાંત
(d) બંધારણના અનુચ્છેદ 12 અન્વયે 'રાજ્ય'

MQ-104
March-2019
LL.B., Sem.-II
113 : LAW
(Principles of Political Science)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Cite authorities in support of your answers.

1. Explain the characteristics of Quasi-federal system of the Constitution of India. Discuss about the merits and demerits of the Quasi-federal system. 25
- OR**
- (a) Doctrine of Eclipse. 15
(b) Principle of Judicial Review. 10
2. Explain with the help of various cases the "Procedure Established by Law" under Article 21 of the Constitution of India. 25
- OR**
- (a) 'Citizenship' under the Constitution of India. 13
(b) Meaning of 'Other Authorities' under Article-12 of the Constitution. 12
3. Discuss : Doctrine of Waiver of Fundamental Rights in the Constitution of India. 25
- OR**
- (a) Explain : Doctrine of Separation of Powers. 15
(b) Parliamentary Democratic System Vs. Presidential Democratic System. 10
4. Write any two notes : 25
- (a) Sovereignty
(b) Supremacy of the Constitution
(c) Principle of Rule of Law
(d) 'State' under Article 12 of the Constitution